

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН НЕСПРОМОЖНОСТІ (БАНКРУТСТВА): СПІВВІДНОШЕННЯ ЗАРАХУВАННЯ ЗУСТРІЧНИХ ОДНОРІДНИХ ВИМОГ І МОРАТОРІЮ НА ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

Т. ЧУБАР

*здобувач кафедри галузевих правових наук
Київського університету права НАН України,
суддя Черкаського окружного
адміністративного суду*

Загальна правова регламентація застосування заліку зустрічних однорідних вимог у процедурі банкрутства, яка зводиться до можливості проведення останнього тільки за згодою кредитора та лише у випадках, якщо це не порушує майнові права інших кредиторів (ч. 8 ст. 45 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»), що в правозастосовній практиці майже завжди зводиться до неможливості його проведення з огляду на дію мораторію на задоволення вимог кредиторів, викликає необхідність проведення комплексного теоретичного дослідження співвідношення зарахування зустрічних однорідних вимог (далі — Залік) із мораторієм на задоволення вимог кредиторів у відносинах неспроможності (банкрутства) як однією з категорій правового регулювання відносин неспроможності (банкрутства), які становлять тради-

ційні засоби відносин неспроможності (банкрутства), що спрямовані на збереження майнових активів боржника.

Деякі аспекти правового регулювання зарахування зустрічних однорідних вимог у відносинах неспроможності (банкрутства) з огляду на дію мораторію на задоволення вимог кредиторів були предметом дослідження як вітчизняних (А. Бутирський, В. Джуль, Б. Поляков, М. Тимченко та ін.), так і іноземних науковців (Н. Ларіна, Є. Ращевський, С. Сарбаш, М. Телюкіна та ін.). Однак спеціальних досліджень, безпосередньо присвячених співвідношенню зарахування зустрічних однорідних вимог із мораторієм на задоволення вимог кредиторів у відносинах неспроможності (банкрутства), не здійснювалося.

Метою цієї статті є ґрунтовне дослідження правової природи зарахування зустрічних однорідних вимог як підстави припинення зобов'язання, яка

не пов'язана з його виконанням, та, як наслідок, співвідношення Заліку з мораторієм на задоволення вимог кредиторів, сутність якого зводиться до зупинення саме виконання боржником грошових зобов'язань, термін виконання яких настав до дня введення мораторію.

Так, відповідно до ст. 19 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі — Закон про банкрутство) мораторій на задоволення вимог кредиторів — це зупинення виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), термін виконання яких настав до дня введення мораторію, і припинення заходів, спрямованих на забезпечення виконання цих зобов'язань та зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), застосованих до дня введення мораторію.

Мораторій на задоволення вимог кредиторів вводиться одночасно з порушенням провадження у справі про банкрутство, про що зазначається в ухвалі господарського суду.

На думку В. Джуна, на момент порушення провадження у справі про банкрутство встановлюється режим конкурсного імунітету щодо майнових активів неплатоспроможного боржника, метою якого є недопущення преференцій на користь окремих кредиторів, зловмисне збільшення пасиву боржника і запобігання дистрофії його майнової маси [1, 122].

Протягом дії мораторію на задоволення вимог кредиторів: забороняється стягнення на підставі виконавчих та інших документів, що містять майнові вимоги, у тому числі на предмет застави, за якими стягнення здійснюється у судовому або в позасудовому порядку відповідно до законодавства, крім випадків перебування виконавчого провадження на стадії розподілу стягнутих з боржника грошових сум (у тому числі

одержаних від продажу майна боржника), перебування майна на стадії продажу з моменту оприлюднення інформації про продаж, а також у разі звернення стягнення на заставлене майно та виконання рішень у немайнових спорах; забороняється виконання вимог, на які поширюється мораторій; не нараховується неустойка (штраф, пеня), не застосовуються інші фінансові санкції за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань із задоволення всіх вимог, на які поширюється мораторій; зупиняється перебіг позовної давності на період дії мораторію; не застосовується індекс інфляції за весь час прострочення виконання грошового зобов'язання, 3 % річних від простроченої суми тощо (ч. 3 ст. 19 Закону про банкрутство).

Як зазначає С. Міньковський, роль мораторію на задоволення вимог кредиторів у судовій процедурі розпорядження майном боржника зводиться до того, щоб:

- по-перше, виключити передчасне задоволення боржником вимог ініціюючого кредитора і вимог усіх інших конкурсних кредиторів боржника за рахунок майнових активів боржника до часу, встановленого положеннями Закону про банкрутство;

- по-друге, захистити активи боржника від стягнення поза судовою процедурою розпорядження майном боржника у виконавчому провадженні за вимогами кредиторів, крім тих, на які дія мораторію не поширюється;

- по-третє, забезпечити прозорий поділ кредиторів боржника на конкурсних і поточних, що свідчить про різний правовий статус вказаних кредиторів у цій процедурі банкрутства;

- по-четверте, здійснити централізоване акумулювання майнових активів боржника для подальшого рівномірного і пропорційного задоволення вимог конкурсних кредиторів у порядку черговості;

- по-п'яте, виключити з відносин неспроможності кредиторів, вимоги

яких до боржника не є «грошовими зобов'язаннями» у розумінні Закону про банкрутство (наприклад, вимоги акціонерів підприємства-боржника, речово-правові вимоги до боржника) [2, 191–192].

Отже, мораторій на задоволення вимог кредиторів тягне автоматичне зупинення з моменту порушення провадження у справі про банкрутство виконання боржником грошових зобов'язань конкурсних кредиторів.

Під час дослідження проблеми — чи поширює свою дію мораторій на задоволення вимог кредиторів на Залік — слід відповісти на такі запитання: які характерні особливості таких підстав припинення зобов'язань як виконання та Залік; чи є Залік способом виконання грошового зобов'язання; чи відбувається під час Заліку стягнення на підставі виконавчих документів; який характер звернених до Заліку вимог; які часові рамки застосування Заліку та введення мораторію на задоволення вимог кредиторів?

1. «Виконання» є одним зі способів припинення зобов'язання, який пов'язаний із досягненням мети, заради якої сторони вступили у зобов'язання. Дія зобов'язання вичерпується як тільки права та обов'язки, що входять до його складу, будуть повністю виконані [3, 184]. Для того щоб набути якості правоприпиняючого юридичного факту, виконання має бути належним. Вимоги, що визначають належне виконання зобов'язань, містяться у законах, договорах, а за їх відсутності — у вимогах, що звичайно ставляться (ст. 161 Цивільного кодексу України).

Під належним виконанням зобов'язання розуміють виконання належній особі, в належному місці, в належний строк із додержанням усіх інших вимог і принципів виконання зобов'язань, як-то: належне виконання; незмінність зобов'язань; реальне виконання [4, 589]. Якщо учасники зобов'язання порушують хоча б одну з умов його належ-

ного виконання, зобов'язання не припиняється, а трансформується (змінюється), оскільки в такому випадку на сторону, яка допустила неналежне виконання, покладаються додаткові юридичні обов'язки — відшкодування збитків, сплата неустойки та ін. Виконання таких додаткових обов'язків, як правило, не звільняє боржника від реального виконання зобов'язання. Лише після того, як сторони здійснили усі дії, що впливають із зобов'язання, воно вважатиметься припиненим [5, 844–845].

Водночас, аналізуючи співвідношення Заліку та виконання зобов'язання, слід наголосити, що хоча Залік і є підставою припинення зобов'язання, говорити про належне виконання зобов'язань під час здійснення Заліку не можна, адже відсутня така ознака належного виконання, як вчинення сторонами усіх дій, що впливають із зустрічних зобов'язань, зокрема виконання у належному місці, в належний строк, певним шляхом тощо. Реальної передачі виконання за Заліком не відбувається. Тобто в сумі, в якій вимоги збігаються, між сторонами не здійснюється переміщення матеріальних цінностей.

Підстави припинення зобов'язань — це такі обставини (юридичні факти), які не залежать від волі його учасників. Вони припиняють зобов'язання в силу того, що позначені в законі. Способи припинення зобов'язань являють собою певну спрямовану на припинення зобов'язання поведінку осіб, які є суб'єктами зобов'язальних правовідносин [6, 26–27].

Так, Д. Мейер наголошував, що способи припинення зобов'язання розділяються на дві групи. Першу становлять способи, спрямовані на припинення зобов'язання, тому вони представляються діями, які вчиняються з метою, аби припинити відоме зобов'язання; другу — такі способи, які припиняють зобов'язання, хоча дії або факти, які

становлять ці способи, не спрямовуються на припинення зобов'язання, але припиняють його за своєю суттю. Залік не становить необхідного способу припинення зобов'язання: він становить лише право боржника, але від нього залежить, скористатися ним чи не скористатися [7, 705–710].

Г. Шершеневич зазначав, що всі способи припинення зобов'язань можуть бути розділені на дві групи, залежно від того, чи відбувається погашення їх сили внаслідок взаємної згоди вірителя та боржника або внаслідок обставин, які відбуваються поза згодою [8, 298].

Отже, виконання уявляється дією, яка за згодою сторін зобов'язання спрямована на його припинення, та належить до першої групи; у той час, коли Залік припиняє зобов'язання за своєю суттю, на підставі волевиявлення лише однієї зі сторін зобов'язання, та належить до другої групи.

Дійсно, наслідки Заліку та виконання зобов'язання однакові: для обох характерні реалізація цілей зобов'язання та припинення останніх [9, 466]. Однак правова природа припинення зобов'язання шляхом Заліку відмінна від правової природи припинення зобов'язання шляхом виконання. Залік та виконання є окремими підставами для припинення зобов'язання.

Як зазначає В. Белов, «виконання» та «залік» — дві однопорядкові категорії, які підкорюються одній, більш загальній — «припинення зобов'язань» [10, 221].

Крім того, Залік як регламентований нормою закону спосіб припинення зобов'язання являє собою варіант моделі припинення зобов'язання скасуванням виконання [11]. Тобто два зобов'язання за визначених умов можуть бути припинені повністю або частково шляхом відмови кредиторів по кожному з зобов'язань, які припиняються, від належних ним суб'єктивних прав вимог за цими зобов'язаннями.

Застосовуючи Залік, кредитор заощаджує власні витрати, які можуть виникнути у зв'язку зі зверненням вимоги до виконання, попереджуючи при цьому можливі витрати і з боку свого зустрічного кредитора, визнаючи свій борг перед ним. Не менш важливим є і те, що при Заліку жодна зі сторін не може бути впевнена в тому, що досягла б такого ж економічного та правового ефекту протягом того ж часу, реалізувавши своє право вимоги виконання.

2. Поняття грошового зобов'язання міститься у ст. 1 Закону про банкрутство, згідно з якою під грошовим зобов'язанням розуміється зобов'язання боржника сплатити кредиту певну грошову суму відповідно до цивільно-правового правочину (договору) та на інших підставах, передбачених законодавством України. До грошових зобов'язань відносяться також зобов'язання щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування; зобов'язання, що виникають внаслідок неможливості виконання зобов'язань за договорами зберігання, підряду, найму (оренди), ренти тощо та які мають бути виражені у грошових одиницях.

У юридичній літературі вживаються такі поняття грошового зобов'язання.

Так, Л. Лунц зазначає, що грошове зобов'язання спрямоване на сплату грошових знаків, тобто на надання матеріальних речей, які в обороті виконують функцію засобів обігу [12, 146–331].

На думку Л. Новоселової, в силу грошового зобов'язання боржник зобов'язаний передати у власність кредитору грошові знаки у певній або визначеній сумі грошових одиниць з метою здійснення платежу [13, 13].

В. Белов, у свою чергу, розглядає грошове зобов'язання як цивільне правовідношення, змістом якого є право вимоги кредитора та кореспондуючий

йому обов'язок боржника здійснити сплату або платіж, тобто дію з передачі певної суми коштів. При цьому предметом грошового зобов'язання є певна сума коштів, що іменується боргом. Як наслідок, виконанням грошового зобов'язання (платежем) є вручення боржником кредитору коштів у сумі, яка становить предмет грошового зобов'язання [10, 14–38].

О. Подцерковний визначає спосіб виконання грошового зобов'язання як певну сукупність засобів, які використовуються платником та отримувачем для здійснення платежу, та виокремлює такі способи виконання грошового зобов'язання:

- передача боржником кредитору готівки в передбаченій зобов'язанням сумі;
- перерахування грошових коштів за банківськими рахунками;
- внесення коштів у депозит нотаріальної контори [14, 134–136].

Отже, і Закон про банкрутство, і науковці визначають грошове зобов'язання як обов'язок боржника здійснити платіж, тобто виконати грошове зобов'язання, незалежно від способу його виконання.

Платежем, у свою чергу, є дія боржника, спрямована на виконання або часткове виконання грошового зобов'язання шляхом сплати безпосередньо кредиторів певної грошової суми готівкою або зарахування її у безготівкової формі на визначений кредитором рахунок [15, 61].

Таким чином, з огляду на відсутність під час проведення Заліку передачі або перерахування грошових коштів, останній не можна вважати одним зі способів виконання грошового зобов'язання.

3. З приводу поширення мораторію на задоволення вимог кредиторів на Залік у частині «стягнення на підставі виконавчих документів» у 2003 р. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприєм-

ництва в листі від 17 лютого 2003 р. № 3-20/889 зазначив, що мораторій не поширюється на Залік, оскільки дія мораторію поширюється на зупинення будь-яких заходів, спрямованих на забезпечення примусового виконання вимог кредиторів. Протягом дії мораторію на задоволення вимог кредиторів забороняється стягнення на підставі виконавчих документів та інших документів, за якими здійснюється стягнення, відповідно до чинного законодавства. Тобто законодавець передбачив заборону примусового стягнення. Зарахування не є «виконавчим документом чи іншим документом, на підставі якого здійснюється стягнення». Правова природа припинення зобов'язання шляхом зарахування відмінна від правової природи припинення зобов'язання шляхом стягнення [16].

Що ми маємо?

«Стягнення на підставі виконавчих документів» — це примусовий захід, який застосовується з метою примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) у разі невиконання їх у добровільному порядку.

Залік, навпаки, є проявом суто добровільного припинення зустрічних однорідних зобов'язань, які є безспірними (прозорими), тобто коли між сторонами немає спору відносно характеру зобов'язання, його змісту, умов виконання.

Таким чином, введення господарським судом у справі про банкрутство мораторію на задоволення вимог кредиторів як в частині «виконання вимог», так і в частині «стягнення на підставі виконавчих документів» жодним чином не впливає на можливість проведення Заліку.

4. Мораторій на задоволення вимог кредиторів поширюється на зобов'язання, які є грошовими або пов'язані зі сплатою податків та зборів.

Як зазначалося вище, під грошовим зобов'язанням розуміється зобов'язання боржника сплатити кредитору певну

грошову суму відповідно до цивільно-правового правочину (договору) та на інших підставах, передбачених законодавством України.

Отже, мораторій на задоволення вимог кредиторів не поширюється своєю дією на вимоги, які мають негрошовий характер, як-то: вимоги передати не кошти, а товар; вимоги виконати роботу; вимоги надати послуги; вимоги повернути майно тощо.

Оскільки Залік допускає зарахування двох зустрічних однорідних вимог, які мають негрошовий характер (однорідні речі), проведення останнього щодо вимог негрошового характеру жодним чином не підпадає під дію мораторію на задоволення вимог кредиторів, за умови дотримання однорідності предмета відповідних вимог.

5. Мораторій на задоволення вимог кредиторів, як зазначалося вище, вводиться одночасно з порушенням провадження у справі про банкрутство, про що зазначається в ухвалі господарського суду.

Тобто обмеження, які мають місце під час дії мораторію на задоволення вимог кредиторів, починають діяти з порушенням провадження у справі про банкрутство.

Зустрічні ж однорідні вимоги вважаються погашеними не з моменту проведення Заліку, а з моменту настання строку їх виконання (настання строку виконання того зобов'язання, строк виконання якого настав пізніше), тобто коли наявні всі умови для його проведення, так звана ретроактивність Заліку.

Таким чином, якщо строк виконання зустрічних однорідних вимог конкурсного кредитора та боржника настав до порушення провадження у справі про банкрутство, є всі підстави для подачі заяви про Залік навіть після порушення провадження у справі про банкрутство.

Відповідно до ч. 5 ст. 19 Закону про банкрутство дія мораторію на задово-

лення вимог кредиторів не поширюється на вимоги поточних кредиторів; на виплату заробітної плати та нарахованих на ці суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне та інше соціальне страхування; відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю та життю громадян; на виплату авторської винагороди, аліментів, а також на вимоги за виконавчими документами немайнового характеру, що зобов'язують боржника вчинити певні дії чи утриматися від їх вчинення.

Отже, мораторій на задоволення вимог кредиторів не поширюється на вимоги кредиторів, які виникли після порушення провадження у справі про банкрутство, тобто в процедурах розпорядження майном і санації. Непоширення дії мораторію на задоволення вимог поточних кредиторів обумовлено тим, що під час розгляду справи про банкрутство боржник фактично продовжує здійснювати свою підприємницьку діяльність, що зумовлює виникнення прав та обов'язків у такого боржника щодо інших учасників господарського обороту, проте останні, знаючи про неспроможність боржника, повинні мати певні гарантії того, що боржник виконає свої зобов'язання належним чином. Як наслідок, вимоги поточних кредиторів погашаються у процедурах банкрутства (окрім ліквідації) без жодних обмежень. І лише у разі визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури поточна заборгованість має бути заявлена до суду, тоді вона переходить у розряд конкурсної та підлягає погашенню нарівні з іншими конкурсними кредиторами.

Непоширення мораторію на задоволення вимог кредиторів на поточну заборгованість дає змогу дійти висновку про можливість проведення Заліку з поточними кредиторами незалежно від характеру зустрічних вимог (грошові або негрошові).

І нарешті, як зазначає М. Тимченко, не слід також забувати, що залік може

проводитися кредитором одноособово. Тобто мораторій не поширюється на такий залік і на тій підставі, що мораторій обмежує дії боржника, і в жодному разі не може обмежувати дії кредитора [17, 69–71].

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що в цьому дослідженні вперше проведено ґрунтовний аналіз співвідношення зарахування зустрічних однорідних вимог із мораторієм на задоволення вимог кредиторів у відносинах неспроможності (банкрут-

ства). При цьому особливу увагу приділено не лише констатації правової норми, яка на практиці унеможливає проведення зарахування зустрічних однорідних вимог з огляду на дію мораторію на задоволення вимог кредиторів, а теоретично доведено, що мораторій на задоволення вимог кредиторів жодним чином не впливає на можливість проведення зарахування зустрічних однорідних вимог у відносинах неспроможності (банкрутства).

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. Джунь В. В. Інститут неспроможності: світовий досвід розвитку і особливості становлення в Україні : моногр. — Л., 2000. — 180 с.
2. Мінковський С. В. Розпорядження майном боржника як судова процедура банкрутства // Вісник господарського судочинства. — 2010. — № 1. — С. 187–195.
3. Иоффе О. С. Обязательственное право — М., 1975. — 880 с.
4. Гражданское право России. Общая часть : курс лекций / отв. ред. О. Н. Садилов. — М., 2011. — 776 с.
5. Цивільне право України : підруч. : у 2 кн. / О. В. Дзера, Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін. — К., 2000. — 861 с.
6. Ананьев А. Г., Чайка И. В. Прекращение обязательств по основаниям, не связанным с их фактическим исполнением : моногр. / под науч. ред. К. Я. Ананьевой. — Рязань, 2008. — 156 с.
7. Мейер Д. И. Русское гражданское право : в 2 ч. — 3-е изд., испр. — М., 2003. — 831 с.
8. Шершеневич Г. Ф. Учебник русского гражданского права (по изданию 1907 г.) / вступительная ст. Е. А. Суханов. — М., 1995. — 556 с.
9. Гражданское право. Часть первая : учеб. / под ред. А. Г. Калпина, А. И. Масляева. — М., 1997. — 472 с.
10. Белов В. А. Денежные обязательства. — М., 2001. — 237 с.
11. Егорова М. А. Особенности односторонних правопрекращающих сделок [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.center-bereg.ru/b842.html>.
12. Лунц Л. А. Денежное обязательство в гражданском и коллизионном праве капиталистических стран. (М.: Госюриздат), 1948 // Цит. по изданию: Лунц Л. А. Деньги и денежные обязательства в гражданском праве. — М., 1999. — 401 с.
13. Новоселова Л. А. Проблемы гражданско-правового регулирования расчетных отношений : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. — М., 1997. — 55 с.
14. Подцерковный О. П. Денежные обязательства и расчетные правоотношения в Украине. — Одесса, 2005. — 308 с.
15. Безклубий І. Про предмет грошового зобов'язання // Право України. — 2003. — № 10. — С. 60–64.
16. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 17 лютого 2003 р. № 3-20/889 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ua-info.biz/legal/basege/ua-cmesfr.htm>.
17. Тимченко М. Г. Мораторій у процедурах банкрутства // Санація та банкрутство. — 2004. — № 1.

REFERENCES

1. Dzhun V. V. Instytut nespromozhnosti: svitovyi dosvid rozvytku i osoblyvosti stanovlennia v Ukraini [Institute of insolvency: international experience of development and feature of formation in Ukraine], Lviv, 2000, 180 p.
2. Minkovskiy S. V. Rozporiadzhennia mainom borzhnyka iak sudova protsedura bankrutstva [Order property of the debtor as judicial process of bankruptcy], *Visnyk hospodarskoho sudochynstva*, 2010, no. 1, pp. 187–195.
3. Ioffe O. S. Obyazatelstvennoe pravo [Liability law], Moscow, 1975, 880 p.
4. Grazhdanskoie pravo Rossii. Obshchaya chast [Civil law of Russia. General part], Moscow, 2011, 776 p.
5. Tsyvilne pravo Ukrainy [Civil law of Ukraine], Kyiv, 2000, 861 p.

6. Ananov A. G., Chayka I. V. Prekrashchenie obyazatelstv po osnovaniyam, ne svyazannym s ikh fakticheskim ispolneniem [Discharge of the bases, but not connected with their actual execution], Ryazan, 2008, 156 p.
7. Meyer D. I. Russkoe grazhdanskoe pravo [Russian civil law], Moscow, 2003, 831 p.
8. Shershenevich G. F. Uchebnik russkogo grazhdanskogo prava (po izdaniyu 1907 g.) [The textbook of the Russian civil law (according to the edition of 1907)], Moscow, 1995, 556 p.
9. Grazhdanskoe pravo. Chast pervaya [Civil law. Part one], Moscow, 1997, 472 p.
10. Belov V. A. Denezhnye obyazatelstva [Monetary commitment], Moscow, 2001, 237 p.
11. Egorova M. A. Osobennosti odnostonnikh pravoprekrashchayushchikh sdelok [Features unilateral right stopping transactions]. Available at: <http://www.center-bereg.ru/b842.html>.
12. Lunts L. A. Dengi i denezhnye obyazatelstva v grazhdanskom prave [The liability in civil and a law of conflict of laws of the capitalist countries], Moscow, 1999, 401 p.
13. Novoselova L. A. Problemy grazhdansko-pravovogo regulirovaniya raschetnykh otnosheniy [Problems of civil regulation of the settlement relations], Moscow, 1997, 55 p.
14. Podtserkovnyy O. P. Denezhnye obyazatelstva i raschetnye pravootnosheniya v Ukraine [Liabilities and settlement legal relationship in Ukraine], Odessa, 2005, 308 p.
15. Bezklubiy I. Pro predmet hroshovoho zoboviazannia [About a subject of the liability], *Pravo Ukrainy*, 2003, no. 10, pp. 60–64.
16. Lyst Derzhavnoho komitetu Ukrainy z pytan rehuliatornoj polityky ta pidpriemnytstva vid 17 liutoho 2003 r. № 3-20/889 [The letter of the State committee of Ukraine concerning regulatory policy and business of February 17, 2003 № 3-20/889]. Available at: <http://ua-info.biz/legal/basege/ua-cmesfr.htm>.
17. Tymchenko M. H. Moratorii u protsedurakh bankrutstva [The moratorium in insolvency proceedings], *Sanatsiia ta bankrutstvo*, 2004, no. 1, pp. 69–71.

Рекомендовано до друку кафедрою галузевих правових наук Київського університету права НАН України.

Чубар Т. Правове регулювання відносин неспроможності (банкрутства): співвідношення зарахування зустрічних однорідних вимог і мораторію на задоволення вимог кредиторів

Анотація. Стаття присвячена дослідженню правової природи зарахування зустрічних однорідних вимог, мораторію на задоволення вимог кредиторів та їх співвідношенню між собою. Проведено аналіз характерних особливостей таких підстав припинення зобов'язання, як виконання та зарахування зустрічних однорідних вимог. Розкрито сутність зарахування зустрічних однорідних вимог як підстави припинення грошового зобов'язання, що не пов'язана з його виконанням. Надано відповідь на запитання: чи відбувається під час зарахування зустрічних однорідних вимог у відносинах неспроможності (банкрутства) стягнення на підставі виконавчих документів? Проаналізовано характер звернених до зарахування зустрічних однорідних вимог, а також досліджено часові рамки застосування зарахування зустрічних однорідних вимог і введення мораторію на задоволення вимог кредиторів.

Ключові слова: зарахування зустрічних однорідних вимог, припинення зобов'язань, мораторій на задоволення вимог кредиторів, грошове зобов'язання, відносини неспроможності (банкрутства).

Чубар Т. Правовое регулирование отношений несостоятельности (банкротства): соотношение зачисления встречных однородных требований и моратория на удовлетворение требований кредиторов

Аннотация. Статья посвящена исследованию правовой природы зачета встречных однородных требований, мораторию на удовлетворение требований кредиторов и их соотношению между собой. Проведено анализ характерных особенностей таких оснований прекращения обязательства, как исполнение и зачет встречных однородных требований. Раскрыто сущность зачета встречных однородных требований как основания прекращения денежного обязательства, которое не связано с его исполнением. Предоставлено ответ на вопрос: происходит ли во время зачета встречных однородных требований в отношениях несостоятельности (банкротства) взыскание на основании исполнительных документов? Проанализировано характер обращенных к зачету встречных однородных требований, а также исследовано временные рамки применения зачета встречных однородных требований и введения моратория на удовлетворение требований кредиторов.

Ключевые слова: зачет встречных однородных требований, прекращение обязательств, мораторий на удовлетворение требований кредиторов, денежное обязательство, отношения несостоятельности (банкротства).

Chubar T. Legal Regulation of the Relations of Insolvency (Bankruptcy): Ratio of Transfer of Counter Claims of the Same Kind and Moratorium on Satisfaction of Requirements of Creditors

Annotation. The article is devoted to the study of the legal nature of offsetting counter homogeneous claims, a moratorium on meeting creditor claims and their relationship among themselves. An analysis of the characteristic features of such grounds for the termination of the obligation as the performance and set-off of counter homogeneous requirements. The essence of offset of counter homogeneous claims as a ground for termination of a monetary obligation that is not related to its fulfillment. An answer was provided to the question: does the collection of collateral homogeneous claims in insolvency (bankruptcy) relations take place on the basis of executive documents? The nature of reciprocal homogeneous requirements. Also, the time frame for applying offsetting counter-homogeneous claims and introducing a moratorium on meeting creditor claims.

Key words: counterclaims of homogeneous claims, termination of obligations, moratorium on the satisfaction of creditors' claims, monetary obligation, Insolvency.

Пропонуються збірники:

Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» з постатейними матеріалами

- Книга перша: статті 1–8
- Книга друга: статті 9–21
- Книга третя: статті 22–27
- Книга четверта: статті 28–36
- Книга п'ята: статті 37–48
- Книга шоста: статті 49–76
- Книга сьома: статті 77–83

Укладачі: Л. Г. Талан, О. В. Доброгорський. Відп. ред. — кандидат юридичних наук, арбітражний керуючий Л. Г. Талан. Рік видання — 2015–2016.

Збірники містять постатейні матеріали до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» в редакції від 28 грудня 2014 р. № 77-VIII.

Видання призначене для суддів господарських судів, арбітражних керуючих, керівників підприємств, підприємців, економістів, юристів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів, наукових працівників.

Замовляйте видання за телефоном:
+380 (44) 537-51-11
або електронною поштою:
sales@inyure.kiev.ua
http://www.inyure.ua